

لیکونکو :

جفري ساکس + سيبيل فارس

منبع اود خپريدو نيټه: د جفري ساکس ارشيف «2026-06-21» و
ژباړونکي: پوهندوی دوکتور سيد حسام «مل» .

=====

دسولی د تیکاوو یا د برقراری لپاره د
(لوی اسراییل) جوړونه ودروی

*Stop 'Greater Israel' to make
peace*

پراختیا غوښتونکی اسراییل به په منځني ختیځ
کې امریکې د جګړې پکړته دراکاږلو څخه به لاس
وانخلي

*Expansionist Israel will not stop dragging
the US to war in the Middle East.*

د کولمبیا پوهنتون د دوامداره پراختیا مرکز پروفیسور او رییس د ملګرو ملتونو د
دوامداره پراختیا حل لارو لپاره د منځني ختیځ او افریقا سلاکار

د اسراییلو صدراعظم بنیامین نتنیا هو د سپټمبر په ۴ مه، ۲۰۲۴ کی په بیت المقدس کی د حکومت د مطبوعاتي دفتر (GPO) کی د یوې مطبوعاتي غونډې په ترڅ کی د منځني ختیځ د نقشي مخي ته وينا کوي [فایل: عبیر سلطان/AFP]

د جون په ۱۴ مه، متحده ایالات او ایران د خپلې جگړې د پای ته رسولو لپاره په یوه چوکاټ موافقه وکړه. د هرمنز تنگی به بیا پرانیستل شي، د لبنان بمباري به پای ته ورسیري او - تر ټولو مهمه - وژنه باید ودرول شي. د ۱۰۰ ورځو څخه ډیرې جگړې وروسته چې زرگونه کسان یې ووژل، په شمول د ایران د لوړ پوړو مشرانو، او د نړۍ اقتصاد یې د کندی ته وغورځاوه، حتی یو نازک اوربند هم د لومړي حل لپاره د رڼا په خیر احساس کوي.

راځئ چې هرکلی وکړو، مگر دا هم پوه شو. د دې د پوهیدو لپاره چې ولې دا جگړه وشوه، او د هغې څخه مخکې د جگړو لړۍ، موږ باید د دوی د لامل نوم کړو. دا لامل "لوی اسراییل" دی - د اسراییل هیواد نه بلکې د هغې مفکوره - یو وحشتناک. د "لوی اسراییل" مفکوره په عراق، غزه، لبنان، سوريه او ایران کې د جگړو لامل شوی دی.

د سپارښتنو کیسو (Stories):

- 1- له ایران سره معامله ممکن نیمګړې وي خو دا هغه څه دي چې د امریکا خلک یې غواړي
- 2- امریکا او ایران په سویس کې د جوړجاړي یا ماتې خبرو اترو سره مخ دي
- 3- د هرمنز تنګي کارت څخه سرغړونه به ایران په یوه بې ځایه دولت بدل کړي
- 4 معلومات: د ایران او امریکا د خبرو اترو لومړی پړاو په سویس کې پای ته ورسید - د ایران د جگړې تازه

دا په دې باور ده چې اسرائيل بايد په ټول تاريخي فلسطين کې وغځيږي - د اردن سيند څخه تر مديترانې سمندر پورې - او د گاونډيو هيوادونو برخو ته هم. په اسرائيل کې د متحده ايالاتو سفير مايک هاگابي په وينا، يو بنسټپال پروټيسټان چې جيوپوليتيک کمپاس يې د 500 ق م څخه د انجيل متنونو لخوا ټاکل شوی، "لوی اسرائيل" د نيل څخه تر فرات پورې غځيدلی. تير اوړی، د اسرائيلو لومړي وزير بنيامين نتنياهو ادعا وکړه چې د "لوی اسرائيل" ليد سره "ډير" تړلی دی چې د هغه په وينا، د فلسطين سيمې او گاونډي عربي ځمکې نيسي.

دا بې معنی او خطرناکه عقیده دوه والدين لري. لومړی د نتنياهو په څير سيکولر سخت دريځي دي چې وايي اسرائيل بايد د سيند څخه تر بحر پورې ټوله ځمکه کنټرول کړي ترڅو خوندي وي، او په لاره کې اته مليونه فلسطينيان لعنت ووايي.

دوهم د اسرائيلو د ماليې وزير بيزليل سموتريچ او د ملي امنيت وزير اتمر بين گویر د يهودي برتري عقیده ده چې خدای يوازې يهودانو ته ځمکه ورکړې ده: د سموتريچ په وينا، "د فلسطينی په څير هيڅ شی نشته". په دې وروستيو کې وپوښتل شول چې اسرائيل بايد د خپل نړيوال دريځ د سقوط په اړه څنگه ځواب ووايي، سموتريچ ژمنه وکړه چې اسرائيل به د لويديځې غاړې، غزې، لبنان يا سوريې د خاورې نظامي کنټرول پرېږدي: "موږ به د دوی د خوشحاله کولو لپاره ځان وژنه ونه کړو".

"لوی اسرائيل" ويره، لوی مينه او مذهبي ليوالتيا ده چې په يوه واحد پروگرام کې تړل شوې ده. دا نظريه بايد لسيزې دمخه د هغې په لومړي نشر کې رد شوې وای. پرځای يې، دا د دريو لسيزو لپاره د اسرائيلو بهرنی او نظامي نظريه پرمخ وړې ده - او تر نن ورځې پورې ژوندی پاتې ده ځکه چې نتانياهو امريکا په سفر اخيستي ده.

هغه دا د دوو امريکايی حوزو سره ترسره کړي: يهودي صهيونيستان چې اسرائيل سره مينه لري او هرڅه به يې بخښي او عيسوي صهيونيستان چې د پای وختونو او د مسيح د دوهم راتگ وړاندوينې سره د هر ژوندي فلسطينی يا د دې مسلې لپاره، د هر ژوندي اسرائيلی په پرتله ډيره مينه لري. تفريح د وهم لامل شوې، او لاره له يوې جگړې څخه بلې ته تللې ده. موږ اوس د دې ناکامۍ په 30 کلونو کې يو.

د ايران پر وړاندې جگړه په ساده ډول د "لوی اسرائيل" وروستی خيالي وه. د 90 مليون خلکو حکومت بايد په يوه، شانداره ورځ کې نسکور شي. البته، دا پېښ نه شو. د اسرائيلو او امريکايی بمونو د فبروري په 28 د ايران مشران ووژل، مگر دا ژمنه شوې سقوط نه دی راوړی. د دې پرځای يې په زرگونو خلک ووژل، د هرمنز تنگی بند شو او د تيلو نړيوال تکان.

موږ دا فلم مخکې ليدلی دی. د اسرائيلو او امريکا پلان چې په سوريه کې ولسمشر بشارالاسد راپرځوي، هم بايد چټک وي، په اعظمي توگه يو يا دوه کاله. پرځای يې د

دولسو کلونو قتل عام راغی، چې د پټې جگړې لخوا تغذیه شوی و چې د اسرائیلو د کلک ملاتړ سره د CIA لخوا تمويل شوی و. پایله یې یو لرغونی هیواد و چې په کنډوالو بدل شو. ژمنه شوې یوه ورځنۍ بریا تل د لسيزو اوږد هديرې کيږي.

د خپلو گټو پر اساس فوري خبرتياوې او تازه معلومات تر لاسه کړي. کله چې لويې کيسې پېښيږي نو لومړی پوه ش

د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ د "لوی اسرائيل" له وهم سره د يوځای کيدو له امله زيانمن شوی، او هغه دا پوهيږي. د ايران سره نوی تړون د هغه د تيښتې والو دی، د يوې بې معنی جگړې څخه د وتلو لاره چې هيڅکله يې د گټلو لپاره نه وه.

له همدې امله د اسرائیلو "لوی اسرائيل" سياستوال هڅه کوي چې نوی تړون په زانگو کې ودروي، ځکه چې له ايران سره سوله د "لوی اسرائيل" لپاره ماتې ده. حتی د تړون له لاسليک کيدو وروسته، اسرائيل په لبنان بمبارۍ ته دوام ورکړی، د جمعې په ورځ په یوه ورځ کې ۴۷ کسان ووژل او د شنبې په ورځ ۳۲ نور د لبنان او اسرائيل اوربند له پلي کيدو څو ساعته وروسته.

دلته ژور حقيقت دی: "لوی اسرائيل" اسرائيل نه ژغوري. دا بې وژني. هغه شخړه چې اوس د ټرمپ او نتانياهو ترمنځ ليدل کيږي يوازې سطحه ده. د هغې لاندې په ټوله نړۍ کې د اسرائیلو د دريځ سقوط پروت دی. د پيو د نظر وروستۍ سروې له مخې، نړۍ اوس د اسرائیلو په اړه خورا نامناسب نظر لري. په متحده ايالاتو کې، د اسرائیلو لازمي ملاتړی، په هرو لسو لويانو کې شپږ يې په منفي ډول گوري.

هغه دولت چې ځان دنړۍ او دخپل يوازيني ساتونکي لخوا کرکه کوي، امنيت نه تعقيبوي. دا د خپل بقا لپاره د يو وهم د تغذيه کولو لپاره گواښ کوي.

نو په لويديځه آسيا کې د سولې لاره د "لوی اسرائيل" بندول دي. د ايران په وړاندې جگړه پای ته ورسوئ، په غزه کې نسل وژنه ودروئ او د لويديځې غاړې د زنگ وهلو مخه ونيسئ. تر ټولو مهمه دا ده چې هغه کار وکړئ چې دا نظريه يې منع کوي، هغه دا ده چې د فلسطين دولت د ملگرو ملتونو د ۱۹۴ غړي هیواد په توگه د ۱۹۶۷ په ليکو کې د اسرائيل دولت تر څنګ د دواړو هیوادونو لپاره ريښتیني امنيت او د دې تضمین لپاره سيمه ايز چوکاټ رامینځته کړئ، چې بايد د لبنان او سوريې څخه د اسرائیلو وتل پکې شامل وي.

د ايران اوربند قضيه په کوچني ډول جوړوي: دا د جگړې په ډگر کې نه بلکې د منځگړيتوب له لارې گټل شوې. دا هغه وخت ممکنه شوه کله چې واشنگتن پريکړه وکړه چې د "لوی اسرائيل" جگړې په پرتله سوله غواړي.

اسرائیل کولی شي ژوندي پاتې شي، مگر د "لوی اسرائیل" په توګه نه، یو ویجاړونکی
نظر چې دا او امریکا له یوې جګړې څخه بلې جګړې ته رسولې دي.

د امید خراغ نن ورځ ریښتینې دی. دا چې آیا دا به یو ریښتینې سهار شي، په دې
پورې اړه لري چې ایا امریکا بالاخره فلسطین ته اجازه ورکوي چې رامنځته شي، او په
دې توګه اسرائیل ژوندی پریږدي. عربي نړۍ او ایران باید امریکا ته ټینګار وکړي چې د
"لوی اسرائیل" سره جلا کیدل د تلپاتې سولې یوازینی لاره د

----- **په درناوی (24-06-2026)**

